

GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ, TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC CHO HỌC VIÊN CÁC TRƯỜNG CÔNG AN NHÂN DÂN ĐÁP ỨNG YÊU CẦU, NHIỆM VỤ TRONG KỶ NGUYÊN MỚI

TRẦN THỊ THÚY HÀ (*)

Tóm tắt: Giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức không chỉ là nền tảng hình thành nhân cách người chiến sĩ Công an nhân dân, mà còn giữ vai trò quyết định bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức, năng lực hoàn thành nhiệm vụ. Bài viết tập trung làm rõ thực trạng và đề xuất các giải pháp nâng cao chất lượng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cho học viên các nhà trường Công an nhân dân, qua đó góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ, chiến sĩ có nhân sinh quan cách mạng và bản lĩnh chính trị vững vàng, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong sự nghiệp bảo vệ an ninh, trật tự và xây dựng Tổ quốc trong kỷ nguyên mới.

Từ khóa: Công an nhân dân; giáo dục chính trị; học viên; kỷ nguyên mới.

Abstract: Political, ideological and ethical education is not only the foundation for shaping the personality of people's public security officers but also a decisive factor in their political steadfastness, moral qualities and capacity to fulfill assigned duties. The article focuses on analyzing the current situation and proposing solutions to improve the quality of political, ideological and ethical education for cadets at People's public security academies, thereby contributing to the building of a corps of officers with revolutionary worldviews and firm political stance, capable of meeting the tasks of safeguarding security, order and national development in the new era.

Keywords: People's public security; political education; cadets; new era.

Ngày nhận bài: 15/7/2025 Ngày biên tập: 12/8/2025 Ngày duyệt đăng: 19/9/2025

1. Vai trò của giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức đối với học viên các nhà trường Công an nhân dân

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm tới giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cho lực lượng Công an nhân dân (CAND) bởi Người coi đó là “cái gốc” của cán bộ cách mạng. Cán bộ, chiến sĩ CAND phải thường xuyên tu dưỡng, rèn luyện bản lĩnh chính trị, đạo đức mới có thể vượt qua mọi khó khăn, thử thách để hoàn thành nhiệm vụ một cách vẻ vang. Sáu điều Bác Hồ dạy CAND chính là những chuẩn mực đạo đức mà lực lượng CAND luôn coi đó là mục tiêu để tu dưỡng,

rèn luyện, đồng thời là “kim chỉ nam” cho hành động cách mạng của mình.

Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng: “*Tư tưởng không đúng đắn thì công tác ắt sai lầm*”⁽¹⁾; “*Trong Đảng và ngoài Đảng có nhận rõ tình hình mới, hiểu rõ nhiệm vụ mới thì tư tưởng mới thống nhất, tư tưởng thống nhất thì hành động mới thống nhất*”⁽²⁾. Công tác tư tưởng, tự bản thân nó đã hàm chứa những vấn đề nhạy cảm, phức tạp, đa chiều, liên quan đến quan điểm, nhận thức, tâm tư, nguyện vọng của cán bộ, đảng viên, Nhân dân; liên quan đến sự thành bại của sự nghiệp cách mạng. Người nói: “*Lãnh đạo quan trọng nhất là lãnh đạo tư tưởng, phải hiểu tư tưởng của mỗi cán bộ để giúp đỡ thiết thực trong công tác; vì tư*

(*) *Thượng tá, TS; Học viện Cảnh sát nhân dân*

tưởng thông suốt thì làm tốt, tư tưởng nhầm lẫn thì không làm được việc⁽³⁾; “Khi học tập lý luận thì nhằm mục đích để vận dụng chứ không phải học lý luận vì lý luận, hoặc vì tạo cho mình một cái vốn lý luận để sau này đưa ra mặc cả với Đảng⁽⁴⁾.

Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cho học viên các trường CAND là nhiệm vụ đặc biệt quan trọng nhằm truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm, chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước, qua đó giúp học viên hình thành thế giới quan, phương pháp luận khoa học, nhân sinh quan cách mạng; xây dựng bản lĩnh chính trị vững vàng, củng cố niềm tin, nâng cao bản lĩnh chính trị vững vàng, tuyệt đối trung thành với Đảng, Nhà nước và Nhân dân, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong kỷ nguyên mới.

Cùng với đó, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cho học viên các trường CAND giữ vị trí quan trọng hàng đầu đối với nhiệm vụ xây dựng lực lượng CAND cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại. Là nhân tố quyết định bảo đảm cho lực lượng CAND luôn trung thành tuyệt đối với Đảng, Nhà nước và Nhân dân, luôn có ý chí cách mạng kiên cường, quyết tâm sắt đá, có phẩm chất đạo đức trong sáng, có trình độ chuyên môn vững vàng, sẵn sàng nhận và hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được Đảng, Nhà nước và Nhân dân giao phó.

Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cho học viên các trường CAND còn có ý nghĩa quyết định nâng cao chất lượng tổng hợp, sức mạnh chiến đấu của lực lượng CAND, góp phần “*Xây dựng Quân đội nhân dân, Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, một số quân chủng, binh chủng, lực lượng tiến thẳng lên hiện đại. Đến năm 2025, cơ bản xây dựng Quân đội, Công an tinh, gọn, mạnh, tạo tiền đề vững chắc, phấn đấu năm 2030 xây dựng Quân đội nhân dân, Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại; vững mạnh về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ⁽⁵⁾.* Đồng thời góp phần thực hiện có hiệu

quả nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội, tạo môi trường hòa bình, ổn định, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Quán triệt và vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh vào thực tiễn công tác xây dựng Đảng, Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng đã đề ra mục tiêu: “Xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức”. Tại Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Đảng ta tiếp tục xác định và bổ sung, phát triển: “Trong những năm tới phải đặc biệt coi trọng và đẩy mạnh hơn nữa xây dựng, chỉnh đốn Đảng toàn diện về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ⁽⁶⁾”.

Thời gian qua, lực lượng CAND đã không ngừng phấn đấu, rèn luyện, nỗ lực vượt qua mọi khó khăn, thử thách, kiên quyết, mưu trí, dũng cảm, sáng tạo để hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ; góp phần bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, bảo vệ Nhân dân, bảo vệ Đảng và Nhà nước, giữ vững môi trường hòa bình, ổn định, phục vụ hiệu quả công cuộc đổi mới, phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, mở rộng quan hệ đối ngoại, nâng cao vị thế đất nước trên trường quốc tế.

Tuy nhiên, bên cạnh những thành tựu đạt được, vẫn còn một bộ phận cán bộ, chiến sĩ CAND chưa thực sự tu dưỡng rèn luyện đạo đức, giảm sút ý chí chiến đấu, vi phạm kỷ luật, thậm chí vi phạm pháp luật. Một số người có những biểu hiện quan liêu, tiêu cực trong thực hiện nhiệm vụ, cá biệt có cán bộ tham nhũng, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”... Những hạn chế trên do nhiều nguyên nhân, nhưng chủ yếu là do nhận thức chính trị, trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, hiểu biết pháp luật chưa đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới. Vì vậy, việc tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống cho học viên các nhà trường CAND là yếu tố sống còn trong công tác xây dựng lực lượng CAND để đấu tranh phòng, chống suy thoái và các biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong kỷ nguyên mới.

2. Một số giải pháp nâng cao chất lượng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cho học viên các trường CAND an nhân dân

Một là, tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức.

Tăng cường công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức là một trong những giải pháp quan trọng hàng đầu để xây dựng lực lượng CAND nói chung, học viên các trường CAND nói riêng có bản lĩnh chính trị vững vàng, tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước, Nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa, kiên định mục tiêu, lý tưởng cách mạng của Đảng; có phẩm chất đạo đức trong sáng, lối sống lành mạnh, thật sự liêm chính, gương mẫu, gần bó mật thiết với Nhân dân, vì Nhân dân phục vụ; có ý thức tổ chức kỷ luật cao, nghiêm minh, sẵn sàng chiến đấu, hy sinh vì sự nghiệp bảo vệ an ninh Tổ quốc; xứng đáng với niềm tin yêu của Đảng, Nhà nước và Nhân dân dành cho lực lượng CAND.

Thực hiện giải pháp này đòi hỏi tiếp tục quán triệt sâu sắc chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng và nhiệm vụ, giải pháp xây dựng Đảng; tích cực đổi mới, nâng cao chất lượng học tập chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và vận dụng sáng tạo vào hoạt động thực tiễn để mỗi học viên xác định được rõ trách nhiệm trong học tập và rèn luyện. Qua đó, làm cho các chuẩn mực đạo đức cách mạng, đặc biệt là Sáu điều Bác Hồ dạy CAND thấm sâu vào tư tưởng và hành động của mỗi học viên, giúp học viên luôn vững vàng trước mọi khó khăn, thách thức, không bị sa ngã trước sự mua chuộc, lôi kéo của các phần tử xấu, không ngừng tự tu dưỡng, rèn luyện, tự điều chỉnh hành vi, khiêm tốn, kính trọng và lễ phép với Nhân dân.

Triển khai thực hiện có hiệu quả chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; tiếp tục đẩy mạnh việc học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, phong trào CAND học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy và các phong trào thi đua “Vì an ninh Tổ quốc”... Qua đó, giúp học viên các trường CAND

nhận thức đầy đủ, sâu sắc hơn về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, nắm vững đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước và mục tiêu, nhiệm vụ bảo vệ an ninh, trật tự của đất nước. Trên cơ sở đó, tập trung giáo dục học viên có ý chí cách mạng, tinh thần trách nhiệm cao trong công việc, có phẩm chất đạo đức trong sáng, lối sống lành mạnh, chấp hành nghiêm kỷ luật, đoàn kết thống nhất, luôn cảnh giác, kiên quyết đấu tranh chống những tư tưởng sai trái, lệch lạc, bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng, trung thành với Đảng, Tổ quốc và Nhân dân.

Mỗi học viên các trường CAND phải không ngừng học tập, nâng cao trình độ lý luận chính trị, chuyên môn nghiệp vụ, kiến thức pháp luật; nêu cao ý thức tự rèn luyện, tu dưỡng đạo đức cách mạng, tinh thần trách nhiệm đối với công việc, biết vượt qua những cám dỗ vật chất, giữ gìn phẩm chất tốt đẹp của người Công an cách mạng, quyết tâm xây dựng lực lượng CAND thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong kỷ nguyên mới.

Hai là, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác nắm bắt tình hình tư tưởng, những khó khăn của học viên trong quá trình học tập.

Công tác nắm bắt tình hình tư tưởng của học viên là một nhiệm vụ quan trọng của công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, qua đó kịp thời thu thập những thông tin phản ánh về tình hình tư tưởng, đạo đức, lối sống, những khó khăn của học viên trong quá trình học tập; phân tích, đánh giá, rút ra những kết luận về tình hình tư tưởng trong từng thời gian cụ thể, làm cơ sở cho việc đề ra những chủ trương, biện pháp giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cho phù hợp.

Để nắm bắt, đánh giá tình hình tư tưởng và những khó khăn của học viên trong quá trình học tập phải dựa theo nhiều nguồn và thực hiện bằng nhiều hình thức như: thông qua quá trình học tập, trao đổi, gặp gỡ trực tiếp... Chỉ khi nắm vững tình hình tư tưởng của học viên thì mới đề ra được nội dung, biện pháp giáo

dục chính trị, tư tưởng đúng, đạo đức phù hợp và có hiệu quả cao.

Ba là, quan tâm, chăm lo xây dựng đội ngũ cán bộ làm công tác giáo dục chính trị, tư tưởng trong Công an nhân dân.

Đội ngũ cán bộ, chiến sĩ làm công tác giáo dục chính trị, tư tưởng là lực lượng nòng cốt trong các hoạt động của công tác xây dựng lực lượng CAND, là những người trực tiếp thực hiện công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cho học viên. Do vậy, để nâng cao chất lượng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cho học viên các trường CAND thì cần phải quan tâm xây dựng kế hoạch bồi dưỡng, nâng cao trình độ mọi mặt cho đội ngũ giảng viên; quan tâm đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ làm công tác giáo dục chính trị, tư tưởng đủ về số lượng, mạnh về chất lượng, có lập trường kiên định, vững vàng; có trình độ chính trị và kiến thức chuyên môn cơ bản, có kinh nghiệm hoạt động thực tiễn và nghiệp vụ về giáo dục chính trị, tư tưởng; có đạo đức, phẩm chất, nhiệt tình, say mê công tác, gần bó mật thiết với học viên, thấu hiểu và chia sẻ với học viên. Đây vừa là yêu cầu cấp bách, vừa là giải pháp cơ bản lâu dài để nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cho học viên các trường CAND trong kỷ nguyên mới.

Đảng ta đã chỉ rõ trong những năm tới, dự báo tình hình thế giới và khu vực tiếp tục có nhiều thay đổi rất nhanh, phức tạp, khó lường. Hòa bình, hợp tác và phát triển vẫn là xu thế lớn, song cũng đứng trước nhiều trở ngại, khó khăn, thách thức. Toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế tiếp tục tiến triển, nhưng cũng đang bị đe dọa bởi sự trỗi dậy của chủ nghĩa dân tộc cực đoan, cạnh tranh chiến lược, cạnh tranh kinh tế, chiến tranh thương mại diễn ra gay gắt. Do tác động của đại dịch Covid-19, thế giới rơi vào khủng hoảng nghiêm trọng nhiều mặt. Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư phát triển mạnh mẽ, tạo đột phá trên nhiều lĩnh vực, mang đến cả thời cơ và thách thức đối với mọi quốc gia. Các nước điều chỉnh chiến lược và phương thức phát triển nhằm thích ứng với tình hình mới. Khu vực Châu Á - Thái Bình Dương tiếp tục có vị trí chiến lược

ngày càng quan trọng. Tại Đông Nam Á, môi trường an ninh, tranh chấp chủ quyền trên biển Đông còn diễn biến phức tạp. Biến đổi khí hậu, thiên tai, dịch bệnh và các vấn đề an ninh phi truyền thống khác, nhất là an ninh mạng, ngày càng tác động mạnh mẽ, nhiều mặt, đe dọa nghiêm trọng đến sự phát triển ổn định, bền vững của thế giới, khu vực và đất nước ta⁽⁷⁾. Bối cảnh đó càng đòi hỏi phải nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cho học viên các trường CAND.

Để đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức trong tình hình hiện nay, cần quan tâm tới đội ngũ làm công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, tạo điều kiện để đội ngũ này phát triển tài năng và cống hiến vì sự nghiệp giáo dục. Chỉ có như vậy mới động viên, tạo động lực cho họ phát huy năng lực, sở trường, nghề nghiệp, nhiệt tình, tâm huyết, tích cực trong công tác, thực sự phát huy vai trò nòng cốt trong công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức của lực lượng CAND nói chung và các trường CAND nói riêng, góp phần xây dựng lực lượng CAND thật sự cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, xứng đáng là lực lượng vũ trang trung thành tuyệt đối với Đảng, Tổ quốc và Nhân dân, xung kích trên mặt trận bảo vệ an ninh, trật tự của đất nước và hoàn thành mục tiêu xây dựng lực lượng CAND vững vàng về chính trị, tư tưởng, đạo đức và giỏi về pháp luật, nghiệp vụ, gần bó mật thiết với Nhân dân, vì Nhân dân phục vụ, lấy niềm vui, hạnh phúc của Nhân dân làm lẽ sống của mình./.

Ghi chú:

(1) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 7, Nxb CTQG-ST, H.2011, tr.114.

(2) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sdd, tập 8, tr.554-555.

(3) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sdd, tập 9, tr.309.

(4) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sdd, tập 11, tr.95.

(5), (6), (7) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập I, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.157-158, tr.180, tr.30-31.